

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22P/60/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422201332
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422201332.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Zuzan, vo veci starostlivosti o mal. F. J., I. XX.X.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici, dieťa matky: Y. J., I. X.X.XXXX, Z. Q. M. XX, XXX XX W. E., prechodne bytom B. X. X/XX, XXX XX Ž. I. K. a otca: S. Z., I. X.XX.XXXX, XXX XX Ž. I. K., G.Č. Ú. M. XXX, XXX XX L. M., O. X. XX, XXX XX Ž., o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec mal. sa podaným návrhom, doručeným súdu dňa 5.5.2022, domáhal zníženia výživného zo sumy 180 eur na minimálnu výšku výživného, t.j. 30% sumy životného minima na neplnoleté dieťa. Svoj návrh odôvodnil tým, že momentálne sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a tým sa jeho životná úroveň a finančná situácia zmenila. Taktiež jeho dlh na výživnom presiahol sumu 5000 eur, ktoré má po prepustení začať splácať. K návrhu pripojil exekučný príkaz exekútorky JUDr. Lucie Uliankovej, sp. zn. 325EX 45/20, z ktorého vyplýva, že maloletému má zaplatiť pohľadávku vo výške 2896 eur s prísl.

2. Otec počas konania predložil výplatnú pásku z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, O. X. Č. XX, XXX XX Ž. ku dňu 16.6.2022, z ktorého vyplýva priemerná čistá mzda vo výške 106,38 eur. Taktiež tohto výpisu vyplýva že sú vykonávané zrážky na platenie výživného vo forme exekučného príkazu exekútorky JUDr. Lucie Uliankovej.

3. Matka s podaným návrhom na zníženie výživného na maloleté dieťa nesúhlasila, svoje stanovisko odôvodnila vysokými nákladmi na mal. dieťa, ktoré v konaní vyčíslila a preukázala. Poukázala na to, že otec maloletého nerespektoval žiadne rozhodnutie súdu a výživné neplatil, a ani neplatí v termínoch určených súdom. Stáva sa celkom bežne, že absolútne neprispieva na svojho maloletého syna, nezaujíma sa o neho. Vo výkone trestu odňatia slobody sa nachádza práve za neplatenie vyživovacej povinnosti. Matka uviedla, že podľa jej informácií si bude žiadať o podmienené prepustenie po uplynutí polovice trestu a v letných mesiacoch by mohol byť prepustený. Má preto možnosť riadne sa zamestnať. Ďalej zdôraznila, že otec dieťaťa aj v čase, keď sa nachádza na slobode a pracuje, tak ignoruje svojho maloletého syna a výživné napriek tomu neposiela. Matka uviedla, že za vzniknutú situáciu si môže sám, a bola by veľmi rada, keby sa otec dieťaťa začal správať zodpovedne. Matka poukázala na to, že syn má 8 rokov a z toho 7 rokov nejaví otec o maloletého žiadny záujem. O dieťa sa stará sama, financuje jeho aktivity, šatí ho, stravuje atď. Dokonca ani rodičia otca nemajú o svojho vnuka žiadny záujem. Dieťa navštevuje ZŠ v Žiari nad Hronom, je v druhom ročníku a chodí na krúžok korčuľovania. Maloletý je alergik, užíva lieky a kvapky do očí. Tento rok sa prihlásil na krúžok futbalu, zápis je 1.6.2022. Mesačne náklady na tento krúžok sú 20 €, maloletému matka platí poisťku mesačne 14 € + 20 € sporenie.

Obedy v škole budú stáť 23 € mesačne, mliečna desiatka 9,80 eur mesačne. Matka uviedla, že nie je zanedbateľná ani položka na stravu v domácnosti, hygienu a ošatenie pre maloletého. Poukázala na to, že jej matka dvoch maloletých detí, na ktoré je sama. Je riadne zamestnaná, pracuje ako predavačka v bagetérii Copaline. Byva spolu s deťmi v Žiari nad Hronom v prenajatom byte. Na bývanie má náklady 391 € mesačne, 16,78 € je poisťka a 50 € mesačne si šetrí. 70 € mesačne ju vyjde televízia, internet a mobilný telefón. Platí 15 € za lieky na alergiu a 10 € mesačne za antikoncepciu. Matka uviedla, že má ešte maloletú dcéru Y., kde má určené výživné 150 € mesačne a tak isto výdavky na dcéru, nakoľko je na obidve deti úplne sama. Maloletá navštevuje škôlku, kde matka platí za stravu 23 € mesačne, 20 € mesačne poplatok za škôlku, 40 € ročne ZRPŠ, 10 € aktivity v škôlke, 30 € hygiena do školy a sporenie 20 € mesačne. Matka zdôraznila, že ako samoživiteľka dvoch maloletých detí má čo robiť aby sa postarala o ich výživu. Preto požiadala aj o náhradné výživné od štátu, keďže otec maloletého jej neprispieva ani výživným, o starostlivosti nehovoriac. Navrhla podaný návrh zamietnuť.

4. Matka k návrhu pripojila potvrdenie Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva zo dňa 8.6.2022, z ktorého vyplýva, že maloletý F. je klientom tohto centra od januára 2020, kde sa zúčastňuje špeciálnych pedagogických a logopedických intervencií v sprievode matky. Táto forma starostlivosti vyžaduje pravidelné intervencie, t.j. pravidelné a časté cestovanie. Z potvrdenia o príjme matky vyplýva, že matka zarába u zamestnávateľa GRM trade, s.r.o. priemerne v čistom 209,14 eur mesačne. Ďalej matka predložila pokladničný doklad o zakúpení liekov v lekární zo dňa 9.6.2022 na sumu 21,66 € pre maloletého. S predloženej lekárskej správy zo dňa 7.4.2022 maloletého F. vyplýva, že navštevuje neurologickú ambulanciu s diagnózou - porucha aktivity a pozornosti. Z potvrdenia úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen vyplýva, že matka poberá náhradné výživné na maloletého F. v sume 180 € mesačne a prídavky na deti 51,76 € mesačne. Ďalej matka predložila výpis zo svojho bankového účtu, ktorý preukazuje náklady matky. Z potvrdenia predloženého matkou vyplýva, že maloletý F. navštevuje Základnú školu na ulici W..L.. Š. XX O. Ž. I. K., a je žiakom druhej triedy.

5. Matka na pojednávaní dňa 5.8.2022 navyše uviedla, že od septembra 2022 sa jej zvyšuje nájomné za bývanie zo sumy 391 € na 408 €, poplatky za škôlku na mal. dcéru sa jej zvýšia z 20 € mesačne na 30 € mesačne, strava v škôlke z 30 € na 41 € mesačne, družina zo 60 € ročne na 100 € a strava v škole pre mal. F. bude stáť 40 €. Otec ukončil výkon trestu a od 27.07. pracuje a býva u matky v Š. B..

6. Zo správy zo šetrenia pomerov zo dňa 27.6.2022 vyplýva, že sociálne šetrenie v domácnosti matky bolo vykonané dňa 24.6.2022. Matka, maloletý F. a maloletá Y. X., narodená 1.6.2018, bývajú v trojizbovom byte, ktorý majú v podnájme. V domácnosti majú zabezpečené všetky potreby. Maloleté deti majú spoločnú detskú izbu, v ktorej majú vytvorený vhodný priestor pre spánok, učenie a hry. Matka pracuje ako predavačka a jej priemerný mesačný príjem je okolo 800 € mesačne v čistom. Poberá prídavky na deti a náhradné výživné. Iné príjmy okrem tohto matka nemá. Mal. F. navštevuje druhý ročník základnej školy, má alergiu a pravidelne užíva lieky. Matka s maloletým navštevuje aj psychologickú ambulanciu, neurológiu a súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva v Kremnici z dôvodu že maloletý má syndróm ADHD. Matka uviedla, že v škole sa učí dobre, na jednotky a dvojky. Je športovo založený, cez zimu sa venuje korčuľovaniu na ľade, cez leto kolieskovým korčuľam a bude hrať aj futbal za mesto Žiar nad Hronom. Záverom správy bolo konštatované a navrhnuté, aby súd návrh otca na zníženie výživného zamietol, pretože takýto návrh nie je v záujme maloletého.

7. Mal. F. (predtým priezviskom „Z.“ bol rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5P/61/2015 zo dňa 19.10.2015 zverený do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu od 01.10.2015 sumou 100 eur mesačne. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 9P/6/2018 zo dňa 07.06.2018 bola výživovacia povinnosť otca zvýšená na sumu 120 eur mesačne. Posledná úprava výživného otca k mal. dieťaťu bola určená rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom číslo konania 28P/11/2021-52 zo dňa 25.5.2021, ktorým bol otec zaviazaný platiť na výživu dieťaťa výživné v sume 180,- eur mesačne. Matka bola zamestnaná v spoločnosti GREEN LIFE s.r.o., Žiar nad Hronom na pozícii barman/čajašník s ustanoveným týždenným pracovným časom 10 hodín a mzdou v zmysle pracovnej zmluvy 155,75 Eur. Na obdobie od 24.05.2021 matka uzavrela aj dohodu o pracovnej činnosti so zamestnávateľom GRM trade, s.r.o., Žiar nad Hronom na pozíciu predavačka v bagetérii s dojednaným pracovným časom 10 hodín týždenne a odmenou 3,58 Eur/hod. Matka poberala prídavky na deti vo výške 51 Eur mesačne. Do júna 2021 poberala tiež rodičovský príspevok. Otec pracoval ako SZČO s príjmom podľa vlastného vyjadrenia okolo 1300 eur mesačne. Ďalšiu výživovacia povinnosť nemal a už ani v tom čase sa o mal. F. nezaujímal.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením listinných dôkazov, pričom zistil skutkový stav ako vyplýva z bodov 1. - 7. tohto odôvodnenia. Súd na zistený skutkový stav aplikoval najmä tieto právne predpisy:

8.1. Podľa § 78 ods. 1,3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

8.2. Podľa § 62 ods. 1,2,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8.3. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9. Z citovaného zákonného ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že hmotnoprávnou podmienkou pre zmenu doposiaľ určenej výšky výživného je zmena pomerov. Zmenu pomerov musí mať súd preukázanú tak na strane oprávneného, t.j. maloletého dieťaťa, ako aj na strane povinného, t.j. otca. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že od poslednej úpravy výživného ubehla doba 1 roka. Mal. F. navštevoval 1. ročník ZŠ. Matka bola zamestnaná. Dokonca si našla dve zamestnania aby užívala dve mal. deti, o ktoré sa osobne stará. Otec bol v tom čase tiež zárobkovo činný ako SZČO s príjmom okolo 1300 eur mesačne. T.č. mal. F. ukončil 2 ročník ZŠ, má zdravotné problémy a záujmovú činnosť, s čím má matka zvýšené výdavky. Matka poukázala na zvýšené poplatky do školy a za bývanie. Otec v konaní poukazoval na zmenu pomerov, a to že je vo výkone trestu odňatia slobody. Za vzniknutú situáciu však môže sám, pretože si neplnil vyživovaciu povinnosť k mal. Alexandrovi, čo mu privodilo trestné stíhanie a trest. Za nezodpovedné správanie otca nemôže v žiadnom prípade niesť následky mal. dieťa. Matka je samoživiteľka dvoch mal. detí a nie je schopná zabezpečiť sama ich výživu. Súd poukazuje na to, že otec sa s dieťaťom nestretáva, na jeho výživu neprispieva, čím dieťa fakticky opustil. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Pretože matka sa o dieťa osobne stará, zabezpečuje mu bývanie, dohliada na zdravotnú starostlivosť, je povinnosťou otca podieľať sa na výžive dieťaťa vyššou sumou. Súd vzhľadom na preukázané výdavky matky na dieťa a možnosti a schopnosti otca, považoval návrh otca za nedôvodný a z uvedených dôvodov ho zamietol. Súd na záver poznamenáva, že je povinnosťou každého rodiča vyvíjať takú snahu a úsilie, aby si zabezpečil príjem primeraný svojmu veku, vzdelaniu, kvalifikácii, skúsenostiam, praxi a zdravotnému stavu, čo súd považuje za samozrejmé.

10. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, ktorý uvádza, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 Civilného mimosporového poriadku).